

S. M.

**Zakres obowiązkowego świadczenia
usług przewozowych w krajowym
transporcie drogowym przez
posiadaczy prywatnych samochodów
osobowych**

Palestra 8/6(78), 51-52

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z wielkim uznaniem należy też podkreślić, że autor, będący wybitnym znawcą praktyki, stale bierze pod uwagę życiowe konsekwencje proponowanych rozstrzygnięć w naszych współczesnych stosunkach społeczno-gospodarczych. Znamionną cechą autora jest dążenie do rozsądnych, użytecznych rozwiązań wyłaniających się kwestii prawnych; wyczuwa się wszędzie głęboko ugruntowane poczucie odpowiedzialności za możliwe skutki działania

bronionych tez.

Rozważnie sformułowane wnioski, do których doszedł autor po skrupulatnym rozważeniu względów *pro i contra* i które potrafił na ogół przekonywająco uzasadnić, są zd. m. przeważnie trafne.

Monografia jest dziełem nieprzemijającej wartości, poważnie wzbogacającym polską literaturę prawniczą, a zarazem niezwykle użytecznym w praktyce.

Kazimierz Przybyłowski

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA

Zakres obowiązkowego świadczenia usług przewozowych w krajowym transporcie drogowym przez posiadaczy prywatnych samochodów osobowych

W ramach obowiązkowego świadczenia usług transportowych na cele publiczne, określonego w art. 12 ustawy z dn. 27 listopada 1961 r. o transporcie drogowym i spedycji krajowej (Dz. U. Nr 53, poz. 29) oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dn. 11 marca 1964 r., ustanawiającym szczegółowe obowiązki w tym względzie (Dz. U. Nr 10, poz. 65), mogą być zobowiązani do tego rodzaju świadczenia także posiadacze (właściciele) prywatnych samochodów osobowych. Wymienione usługi samochodowe, do których wykonania mogą być ci posiadacze zobowiązani, dotyczą wypadków, gdy chodzi o świadczenia:

- a) na cele akcji statystyczno-spisowych,
- b) na cele ogólnogospodarcze,
- c) na cele akcji społeczno-politycznych o znaczeniu ogólnopaństwowym.

Pojazd samochodowy uważa się za dostarczony do wykonywania usług przewozowych z chwilą postawienia go (wraz z kierowcą), przygotowanego technicznie do danego przewozu i zaopatrzonego w materiały pędne — do dyspozycji jednostek wskazanych w zarządzeniu o wprowadzeniu obowiązku świadczenia usług przewozowych.

Obowiązek świadczenia usług przewozowych przez posiadaczy prywatnych samochodów osobowych może wprowadzić w drodze zarządzenia Prezes Rady Ministrów (dla wypadków określonych wyżej w pkt a) i c) oraz Minister Komunikacji (dla celów ogólnogospodarczych).

Zarządzenie dotyczące obowiązku świadczenia usług przewozowych określi: 1) cel świadczenia, 2) okres trwania obowiązku, 3) obszar, na którym wprowadza się obowiązkowe świadczenia, 4) jednostki upoważnione do dysponowania dostarczonymi pojazdami samochodowymi, 5) rodzaje pojazdów samochodowych, którymi usługi przewozowe mają być świadczone, oraz urządzenia pomocnicze niezbędne przy świadczeniu tych usług, 6) jednostki zwolnione od obowiązku świadczenia.

Do świadczenia usług przewozowych powołuje właściwy (ze względu na siedzibę posiadacza pojazdu samochodowego) organ do spraw komunikacji prezydium powiatowej rady narodowej, a w mieście wyłączonym z województwa — analogiczny wydział komunikacji.

Minister Komunikacji ustali w drodze zarządzenia m. in. sposób wykonywania obowiązkowych świadczeń usług przewozowych oraz sposób przeprowadzania związanych z tym rozliczeń.

Do świadczenia usług przewozowych w szerszym zakresie, aniżeli dotyczy to posiadaczy prywatnych samochodów osobowych, są zobowiązani posiadacze samochodów ciężarowych, ciągników i przyczep (naczep) do nich, a także wszelkiego rodzaju autobusów i pojazdów samochodowych innego rodzaju.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 11 marca 1964 r. wchodzi w życie z dniem 1 września 1964 r., jednocześnie zaś traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 września 1951 r. (Dz. U. z 1951 r. Nr 49, poz. 359 i z 1953 r. Nr 43, poz. 214).

Wykładnia i zmiany w przepisach w sprawie określania zasad i trybu wydawania decyzji o umorzeniu oraz o udzielaniu ulg w spłaceniu należności przysługującym jednostkom budżetowym oraz państwowym instytucjom, przedsiębiorstwom i bankom

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 marca 1964 r. (Dz. U. Nr 13, poz. 75) wprowadziło niektóre zmiany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 maja 1956 r. (Dz. U. Nr 17, poz. 93), dotyczącym przedmiotu określonego wyżej w tytule. Zmiany te polegają na zwiększeniu uprawnień poszczególnych organów jednostek państwowych do umarzania oraz udzielania ulg w spłaceniu należności.

Na tle stosowania przepisów dekretu z dn. 16 maja 1956 r. o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. Nr 17, poz. 92) oraz wspomnianego rozporządzenia Rady Ministrów z tej samej daty wyłoniła się wątpliwość natury prawnej, czy wydawane na podstawie tych przepisów decyzje o umorzeniu należności państwowej lub o przyznaniu ulgi w spłaceniu tych należności są decyzjami administracyjnymi w rozumieniu przepisu art. 97 kodeksu postępowania administracyjnego.

Biuro Prawne Urzędu Rady Ministrów w piśmie z dn. 20 lutego 1964 r. wyjaśniło w związku z tym, że wspomniane decyzje nie są decyzjami administracyjnymi w rozumieniu art. 97 k.p.a. i ustaliło m. in. następującą wykładnię:

Przedmiotem aktów prawnych wyżej powołanych jest unormowanie — w świetle ogólnych zasad i trybu egzekwowania państwowych należności pieniężnych — tego, kiedy właściwa państwowa jednostka organizacyjna może odstąpić od ściągnięcia należności lub ją umorzyć albo w jakich wypadkach odstąpienie od egzekucji należności i jej umorzenie uzależnione jest od zgody organu nadrzędnego lub właściwego ministra. Podejmowane w tych sprawach decyzje mają charakter aktów wewnętrznego urzędowania i nie mogą być utożsamiane z decyzjami administracyjnymi w rozumieniu art. 97 k.p.a., w szczególności nie mogą być przedmiotem odwołania się stron w toku instancji administracyjnych.

Wspomniany dekret i rozporządzenie nie zawierają przepisów, które by uza-